

W UTW o naukowcach Śląska Cieszyńskiego

Data publikacji: 22.01.2016 17:10

Słuchacze Cieszyńskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku, ale także i wszyscy chętni, gdyż wykład był otwarty, 19 stycznia wysłuchać mogli ciekawej prelekcji Władysławy Magiera o naukowcach Śląska Cieszyńskiego.

Ci, którzy odwiedzili tego dnia Dom Narodowy z wielkim zainteresowaniem wysłuchali często zupełnie nowych dla siebie faktów historycznych.

- Wykład się podobał, bo okazuje się, że ludzie nie wiedzą nic o naszym wkładzie w kulturę np techniczną Polski – wyjaśnia prelegentka rada z tego, iż mogła tyle ciekawostek słuchaczom przekazać. Mówiła np. o zupełnie nieznanym uczonym, który ma tablicę na AGH prof. zw. inż. Oskarze Nowotnym (1875–1972) z Trzyńca, który specjalizował się w geodezji górniczej. **- Skończył i rozpoczął pracę na Akademii Górniczej w Leoben. Z AGH był związany od 1920 r. Został profesorem, twórcą Katedry Geodezji Górniczej i Miernictwa Górniczego. Zapoczątkował rozwój geodezji górniczej w Polsce. W latach 1925–1939 był Kierownikiem Biblioteki Akademii Górniczej i tą bibliotekę uratował w czasie II wojny światowej decydując o jej przeniesieniu do gmachu Biblioteki Jagiellońskiej. Nowotny wsparł także starania Walerego Goetla o uruchomienie w okresie okupacji Państwowej Szkoły Technicznej Górniczo-Hutniczo-Mierniczej na Krzemionkach, co dało niktę tylko możliwość edukacji młodym, ale wielu uchroniło przed wywózką i obozami. Został uhonorowany tablicą w budynku biblioteki uczelni. Po wojnie wyjechał z Polski** - wyjaśniała Magiera, która jakiś czas temu, po opublikowaniu trzeciego już tomu biogramów zasłużonych dla historii kobiet ze Śląska Cieszyńskiego zajęła się uczonymi z AGH.

- Jerzy Buzek z Węgierskiej Górki, który wyniósł zakłady na najwyższy poziom europejski i światowy (był profesorem AG) zmarł nagle w lutym 1939 i pochowany jest na cmentarzu komunalnym w Cieszynie. Nie należy się więc dziwić, że w 1945 roku dyrektorem został jego syn, też adiunkt na AGH. W 2013 roku postawiono mu pomnik wielkości człowieka, co najdobitniej świadczy o jego zasługach, a wirtualne muzeum zakładów w Węgierskiej Górce jest w większości poświęcone jemu. Jego brat bliźniak, lekarz Jan Buzek z Dąbrowy był posłem do parlamentu czechosłowackiego w okresie międzywojennym. Prof Józef Buzek, ich kuzyn, pochowany w Końskiej, twórca GUS, który działa w tej formie i ramach organizacyjnych od 1918 do dzisiaj. Poza tym jako ciekawostkę należy dodać, że był bliskim współpracownikiem przedwojennych działaczy europejskich, którzy dążyli do połączenia Europy czyli unii Europejskiej. Po kataklizmie I wojny światowej kilku europejskich myślicieli wysunęło ponownie ideę zjednoczonej politycznie Europy. W 1923 r. austriacki książę Coudenhove-Kalergi założył Ruch Paneuropejski i w 1926 r. gościł w Wiedniu pierwszy Kongres Paneuropejski. Wysunięta doktryna Paneuropy, uważana jest za podstawę bazową wszystkich europejskich wspólnot – mówiła Magiera. Wspomniała też o Andrzeju Buzku, pastarze we Frydku, który doprowadził tam do budowy dużego kościoła ewangelickiego, która to świątynia służy wiernym do dzisiaj. Jego córką jest 105-letnia Wegertowa z Bielska, której siostra w tym roku skończy 106 lat.

Nie zabrakło także pytań z sali. Słuchaczy interesowało np. któremu spośród Olszaków poświęcona jest ulica Olszaka w Cieszynie.

- To są tematy nieznanne i ludzie są autentycznie zainteresowani i oczekują takiej wiedzy – konkluduje Magiera.

Sekcja Przeszłość i terażniejszość spotyka się zawsze w trzeci wtorek miesiąca o godz 16 w dużej sali Domu Narodowego

Następne spotkanie zaplanowano na 16 lutego. O historii Muzeum Śląska Cieszyńskiego opowie Wojciech Grajewski

(indi)